

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 250 (1692) szám * Péntek, 1937 december 3

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Európai közösségérzés

(P. I.) A Páneurópa Egyesület rendezésében és keretei között tartották meg november 25-én és 26-án a bécsi Hofburgban az európai földrajz és történelem első konferenciáját. A konferenciát gróf Coudenhove-Kalergi, Páneurópa nagy álmódója, vezette. Diszelnöke dr. Pernter szövetségi miniszter volt. Diplomata és politikusok nagy számmal vettek részt az üléseken. A pénteki üléseken a történelem tanításának kérdéseivel foglalkoztak. Az előadások és a viták egy közös kívánságot fejeztek ki: a történelemtanítás útján is fejleszteni az európai közösségérzést, európai öntudatot? Milyen motívumokat használna fel a közösségérzés megalapozásához? A multat fel akarja-e használni az európai öntudat felébresztésére, vagy csak a jelen élet körülményeit veszi tekintetbe? Mivel a történelemtanítást is fel akarják használni, a multat nem zárhatják ki az európai öntudatból.

Tagadhatatlan, hogy a mostani idők nem kedveznek a páneurópai gondolatnak, az európai összetartásnak, öntudatnak. Egyrészt számolnunk kell a bolsevizmus történelemtagadásával, amely a multat csak gyalázni, gúnyolni, kárhözváltani tudja, tehát teljesen elveti a közösségérzés kialakulásának feltételeit. De ha meg is lenne a mult tisztelete, az európai közös célok és érdekek közös értékek elismerése és tudatosítása, marad még akkor is a jelen, a nagy elválasztó célok és érdekek, a világnézeti különbség. Ez ma sokkal erősebb elválasztó határ, mint a világrészek földrajzi, vagy történelmi határai. Példa rá az antibolsevista front Keletet és Nyugatot összekötő érdek-közössége, amelynek szilárdságát ma semmiféle európai közösségérzés nem gyöngítheti meg.

A történelemtanítás általános jelenségként állapítják meg a nagy közösségek bomlását és kisebb közösségekre való feldarabolódását. A háború utáni politikai elrendezés a kisebbségi népközösségek szaporításával maga is elősegítette ezt a feldarabolódást. Az európai nagyobb szellemi közösségek is ezt az utat járják. A francia szellem magas színvonala és dicsősége nem tudja megakadályozni a bretonok önállósági mozgalmát. Számos példát lehetne ebből a tekintetben még felhozni.

Dicséretreméltó tehát minden törekvés, amely az egységet, a közösséget munkálja. Nagyönüdvös lesz az a tárgyilagos és mégis szándékosan beállított történelmi oktatás, amely az európai nagy közösség öntudatát és közösségérzését akarja ébreszteni. Talán a multban fognak találni ilyen közös nevezőket, ilyen egyesítő eszméket és értékeket, amelyek az európai népek közös kincsét képezik. Talán... Mert ha a valósággal komolyan szembenézünk, nem sok reményünk marad az ilyen eszményi történelem megvalósításához. Ma a multat sokan a jelen miatt tagadják. A kereszt-hadjáratok jelentőségét és általános európai jellegét sokan keresztényellenes magatartásuk miatt nem fogadják el ma. És így sorbavehetjük Európa történelmének nagyon sok jelenségét, amely alkalmas lenne az európai közösségérzés ébresztésére és erősítésére: mivel nagy részük a kereszténység értékeinek és érdemeinek a kincstárából való, nem hogy elfogadásra, hanem ellenkezőleg, a legdurvább vissza-

Az Országos Magyar Párt elnöke, Bethlen György gróf vasárnap tartja programbeszédét

A párt választási kiáltványa a béke, munka, kenyér és az anyanyelv iránti igényeket hangoztatja

Clujról jelentik: A Magyar Párt választási tevékenysége minden vidéken behatóan megindult. Országos szempontból első nagyjelentőségű tény lesz a párt mozgalmában gr. Bethlen György pártelnök programbeszéde, amit vasárnap, december 5-ikén fog tartani Clujon, az ottani magyarpárti tagozat választói nagygyűlésén. A programbeszéd a romániai népkisebbségi magyarság politikai magatartásának irányelveit fogja fejtegetni.

Az Országos Magyar Párt is kiadta a maga választási kiáltványát, melynek szövege a következő:

Magyar Testvérek! Magyar szívvél, őszinte magyar érzéssel fordulunk hozzátok a téli választás harcában, ami önzetlen kötelességvállalást, elszánt hittevést, talán megpróbáltatásokat, de egyuttal felemelő tanulságokat tartogat számunkra.

Öntudatosan, a magyar ember hagyományos nyíltságával tegyünk hitet magyarságunkról, arról, hogy jogaink követelésénél mindnyájan egyek vagyunk, készen állunk arra, hogy kiálljunk az egység és a jogaink melletti kitartás próbatételét.

SZAVAZZUNK MINDNYÁJAN A MAGYAR PÁRT ÖNÁLLÓ LISTÁJÁRA,

melynek jele:

Mit akar a magyarság? Békét, munkát és kenyeret.

Békés megértésben akarunk élni minden itt élő néppel. Az állam iránt is tisztában vagyunk kötelességeinkkel, de követeljük az anyanyelv- és az iskola szabadságát, a munkához való jogot minden vonatkozásban, mert azt valljuk, hogy a testi és szellemi

utatisásra találunk.

Lehet tehát óhajtani az európai közösségérzés ébresztését és terjesztését, de számolni kell azzal, hogy nem lehet azt a levegőbe építeni. Alap kell hozzá, tények, igazságok kellenek hozzá, amelyeket elfogadnak, vallanak és értékesítenek. Az emberek azonban a jelen szemüvegén át nézik és értékelik a multat, s a jelent nem hajlandók a mult tanulságai és

munkásnak egyformán hozzá kell jutnia a megélhetés, a családfenntartás eszközeihez. Jó állampolgárok voltunk s vagyunk.

Hogy mindennek követeléséhez erőt mutathassunk, egyöntetű akaratmegnyilvánulásra, lelkes kitartásra van szükség.

A mai időkben különösen fontos, hogy megmutassuk a magyar egység szilárdságát.

Jól tudjuk, hogy üres jelszavakkal, nagyhangú délibábos ígéretekkel próbálnak majd megkörnyékeznünk.

Aki ügyünk árulója lesz, az saját maga ellen is vétkezik,

az nem kívánhatja meg, hogy öntudatos magyarnak tekintsék, hogy követeléseit meghallgassák.

Gondoljátok meg mindnyájan, hogy választási harcunk győzelme a magyar ügy győzelme lesz, gondoljátok meg, hogy talán egy szavazaton fog mulni a Magyar Párt, a magyar nép választási diadala.

Az Országos Magyar Párt Központi intéző-bizottságának nevében: Cluj, 1937 november 30-án. **Dr. gróf Bethlen György**, elnök. **Dr. Deák Gyula**, főtitkár.

AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER INTÉZKEDÉSE AZ ÚJ VÁLASZTÓI IGAZOLVANYOK FELŐL.

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter a megyei törvényszéki elnökhöz köriratot intézett a választói igazolványok újra nyomtatása és új kiosztása érdekében. A körirat elmondja, hogy az új választói igazolványok kiadása az országos központi választási bizottság előterjesztésére történik. Több bíróság és több törvényszéki elnök is javasolta ezt az intézkedést, melynek legfőbb oka az, hogy a legutóbbi közigazgatási választások alkalmával kiosztott igazolványokat a választók nagy része elveszítette. Az elvesztett igazolványokkal csalások is történhetnek, hogy t. i. azok fogják fölhasználni, akiknek valójában nincs vá-

utmutatásai szerint átértékelni és kiigazítani. Lehetne pedig az európai közösségérzést a multra is alapítani, de csak úgy, ha a multbeli összesítő nagy eszmények ma még erősebb meggyőződéssé tudnának lenni, mint voltak a multban. A jelennek ez a multhoz adott *többlet* (és nem a mult lekisebbitése vagy megtagadása) az, ami a jövő számára újabb történelemalakítást tud végbevinni.

lasztói joguk. A miniszteri körirat aztán így folytatja:

— Egyttal minden szükséges intézkedést megtettem, hogy minden községben az új választói igazolványok kiosztása kellő időben megtörténjék, s minden választónak az igazol-

ványa a választás napjára az ő kezében legyen. Egnémely ujság aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy a választási igazolványoknak általuk végzendő kiosztása meg fogja nehezíteni a választói jog gyakorlását. Ez az aggodalom alaptalan.

Maniu elnökletével fontos vezetőségi ülés lesz a Nemzeti Parasztpárt bucaresti központjában

Nem mondják fel Codreanunak a választási egyezményt

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Parasztpárt itteni központjában Maniu Gyula megérkezését várják. A párt vezérőbizottságában sok meglepetést keltett Zelea Codreanu legutóbbi sajtónyilatkozata s különösen annak az a része, mely olyan hangsúlyozottan kiélezte a Codreanu pártja és a Maniuk közötti külpolitikai ellentétet s olyan elítélően nyilatkozott Titulescuról. Az eddigi értesülések szerint a legközelebbi vezetőségi ülésen Maniu újabb nagy beszédben fog foglalkozni a belpolitikai helyzettel s ugyanakkor a Codreanu nyilatkozatára is részletesen kiterjeszkedik.

A Nemzeti Parasztpárt központjában a felfogás az, hogy azért a Codreanuval kötött meg nem támadási egyezmény fel nem bomolhatik.

MANIU NYILATKOZATA A ROMÁN-MAGYAR KIEGYEZÉS LEHETETLENSÉGÉRŐL

Bucurestiből jelentik: A december elseji egyesülési évforduló alkalmából a *Curentul*

több vezető román politikai nyilatkozatát közli. Ezek között hoz egy idézetet, melyhez ezt a bevezető mondatot írja: „Maniu Gyulának egyik háború utáni előadásából vesszük az alábbiakat.” Aztán Maniu fejtegetéseiként a következőket idézi:

— „Mély meggyőződésem volt, hogy a román nép és a magyar nép közül az lesz az ura a Duna torkolatának, amelyik véglegesen Ardeal ura marad... Ez határozza meg Kelet-Európa irányító államának politikai súlyát is. Mi éreztük ennek a kérdésnek a nagy jelentőségét, tudtuk, hogy nemcsak nemzeti létünk, hanem harcolunk, hanem eletről vagy halálról, az egész román nemzetről van szó. Így mérlegelve a helyzetet mindig az volt a véleményem, hogy a román és a magyar nép között nem lehet szó megegyezésről: vagy mi, vagy ők... Ezért mindig ellene voltam az alkudozások politikájának, amely csak arra jó, hogy az öntudatot elaltassa.”

Bratianu György is magyarázza a Codreanuval kötött egyezséget

Az ifjú Bratianu külpolitikája: A régi barátok között a saját érdekeink szerinti önrendelkezés

Bucurestiből jelentik: A Maniuval és Zelea Codreanuval kötött választási egyezményről Bratianu György, az ifjú liberális párt vezetője is szükségesnek látta, hogy magyarázó nyilatkozatot adjon. A nyilatkozat utal arra, hogy magából a választási egyezményből világosan kitűnik annak az értelmé. Eszerint nem pártprogramok összeegyeztetéséről van szó benne, hanem a választási küzdelem tisztaságáról és elvi magaslatra törekvéséről. Az egyezményes pártok teljesen fenntartották a maguk külön

politikai elveit. Codreanuval a maga politikai elveiről való nyilatkozata nem azt jelenti, hogy ez a más két egyezményes pártnak is az álláspontja.

Az ifjú Bratianu a maga külpolitikai álláspontját mintegy a Zelea Codreanu által hangoztatott Berlin-Róma tengely felé hajló külpolitikával szemben a következőben körvonalazta:

— Szempontom, amit Románia külpolitikájára nézve képviselek: az európai politikai

rendszer mai válságában szükséges megőrizni barátságos kapcsolatainkat, amennyiben azok biztosítják biztonságunkat és a határokat; de emellett legyen önrendelkezési jogunk az elhatározásra (autonomia de deciziune) abban a mértékben, hogy megakadályozhassuk idegen konfliktusokba való belevonzóztatásunkat, s megakadályozhassuk, hogy csatateret és idegen fegyverek prédája legyünk, mint ahogy ez a múlt viharos századaiban történt velünk.

Vaida Sándor „Frontul Românesc”-je bejelent, hogy folytatja a propagandát a román munka előnyben részesítéséért

Bucuresti. Saját tud. A „Frontul Românesc” is kiadta választási kiáltványát, amelynek főbb pontjai a következők:

Folytatni fogjuk a propagandát a numerus valahicicus megvalósítására, a román munka előnyben részesítésére. Nem mondunk le a hareról, amíg el nem értük a trösztök és kartelek megszüntetését. Folytatni fogjuk a küzdelmet a tényleges decentralizálásért, a falvak anyagi és erkölcsi színvonalának emeléséért. A városokat nacionalizálni kell, iparosok és kereskedők odatelepítésével. Küzdünk a hadiipar teljes nacionalizálásáért, stb.

A kisebbségi politikára vonatkozólag a következőket szögezik le:

A bennszülött kisebbségek számára szabad gazdasági, művelődési, társadalmi fejlődés. A nemzeti terület megőrzése a beköltözött elemektől, amelyek itt jogi alap nélkül telepedtek le. Állandó erőfeszítés arra, hogy a néptöbbség visszahelyezessék természetes jogaiba és felszabadítsa a nemzetközi tőke rabságából. A történelmi igazságosság parancsolja, hogy elsősorban a románokra legyen gondunk s minthogy az országot többségben románok lakják, az csak románok által vezethető. A kormányzást és az adminisztrációt senki mással sem osztjuk meg.

Nem a pénz hatalma, hanem a románság kell, hogy uralkodjék Romániában, mert elsősorban az biztosítja létét.

A külpolitikában a Frontul Românesc az eddigi hivatalos politika mellett tart ki. Nem óhajtja eltávolítani az országot azoktól az államoktól, amelyekkel szövetségben áll és amelyek hozzájárultak az egységesített Románia megalkotásához. A béke és a fejlődés politikáját óhajtja, a jelenlegi európai rend keretében

A kiáltvány végül ismét hangoztatja a Románia a románok elvét.

Azon a napon

Irta: Bibó Lajos

Azon a délután elborult az ég. Anyam a varrogépnél ült. Öcsémnek, Matyinak a matrőzbiúzára varrta föl a gallért. Bent egyhangú zúgással járt a gép, kint fagyos csendességgel hullodgált a hó.

Anyám később lekonyókolt a gépre és tekintett az ablakon. Sokáig, nagyon sokáig nézett kifelé, akkor sohajtott, könnyet törölt ki a szeméből, aztán halk mozdulattal fölemelkedett a helyéről.

— Csavard fel a villanyt — szóit hoztam.

Böske, a nővérem ugrott helyettem.

— Majd én.

Aztán befőtte a gépet, kiment a konyhába. Nemsokára jött apám. Mint rendesen, most sem szóit, amikor belépett. Homlokon csókoló bennünket, leült az asztalhoz, ott dobolni kezdett a ujjával.

Később felnevezett:

— Anyátok?

Matyi, az öcsém felelt:

— Kiment a konyhába. Vacsorát főz.

Aztán hallgattunk, mint mindig, amikor apám is hallgatott. Kint leszállt a sötétség, bent különösen zizegett a csend. Anyám hozta a vacsorát. Apám ránézett az ételre. Kelletlenül nyúlt a tálba, evett néhány falatot, akkor eltolta magát a tányérját.

Anyám bátortalan hangon kérdezte:

— Nem eszik többet?

Apám szintelen hangon felelt:

— Nem.

Keveset várt, akkor felállt és megindult.

Anyám utánaszólt:

— Lajos?

Apám már a másik szobában volt. Megfordult, megvárta anyámat.

— Mit akar?

Anyám intett neki, halkabban beszéljen. Meghalljuk.

— Hová megy?

Apám összeráncolta a homlokát:

— Megyek.

Anyám föltekintett rá. Szelíd, mindig szomorú arcán fájdalmas fényesség suhant át. Ajka megvonaglott.

— Ne menjen el. Csak egyetlen egyszer maradjon itthon.

Apám szemében mintha sötét láng lobbant volna el. Megnézte anyámat, megnézte jól, aztán magára rántotta a kabátját és bevágta maga után az ajtót.

Anyám ott maradt állva a szoba közepén. Hosszan nézett apám után. Akkor lehajtott a fejét, lassú léptekkel odament Matyihoz.

— Alszol?

Matyi föltekintett rá:

— Nem.

Anyám lefektetett engem is. Amikor lehajolt hozzám, hogy megcsókoljon, szívemet egyszerre, eddig ismeretlen, fájdalmas forróság járta át.

— Anyám... — öleltem át a nyakát. —

Anyám, én most megmondom... Én úgy, de úgy szeretem magát...

Anyám magához szorított.

— Oh, Istenem! — gárdült végig az arcán egy nagy, meleg könnycsepp.

Másnap félrehívtam a nővértmet.

— Te... — néztem a szemébe. — Tudod-e,

hogy apám mért nem akar esténként soha idehaza maradni?

Böske kérdőleg tekintett rám.

— Azért, mert anyám mindig sír.

— Nem azért, hanem azért, mert anyám mindig kolbászt, meg füstöltoldalt ad neki vacsorára.

Böske tagadólag rázta a fejét.

— Nem azért.

— Fogadjunk.

— Mibe?

— Fogadjunk.

— Mibe?

— Fogadjunk, hogy itthon marad, ha grízt

pirítasz neki.

Böskének fölesillant a szeme.

— Grízt?

— Azt, gyere főzzünk neki mi vacsorát. De

úgy, hogy anyám ne tudjon róla semmit.

Böske már futott is.

— Begyújtunk a mosókonyhában.

Rohanunk ki. Délre ragyogott a mosókonyha

Böske takarított, én hordtam kifelé a lím-lómet

Alig vártuk, hogy anyám ebéd után lepihenjen

Megvártuk, amíg elszunnyadt, akkor kiosontunk

a konyhába.

— Keresd meg a zsírt.

— Te meg addig a grízt.

Pillant alatt feltúrtam a konyhaszekrényt.

— Fakanál már van.

— Az nem jó, azt az újat vedd ki.

— Itt a gríz is.

— Gyorsan.

Böskének már tele volt a köténykéje. Izgatottan sürgett.

— Csúrd be a bödönt.

Futni akart, megállítottam.

— Lábás is kell.

— Itt van a kötőmben.

— A hagyma is?

— Hagyma nem kell.

— Dehogyanem.

— Nem kell, ha mondom.

Kiugrottunk az ajtón. Lélekszakadva futottunk a mosókonyhába. Lihegtem az izgalomtól.

— Akkor ezaladok, hozok fát.

Kint alkonyodott. A padlás sétálóján a galambok tisztogatták a tollukat. Szívem nagyot lobbant. Apám egyszer, amikor galambot ettünk

nevetett ebéd alatt, este pedig hegedült nekünk.

— Galmbot főzzünk grízzel! — ujjongott föl bennem a boldog gondolat.

Reszkettem, amikor a létrát nekitámasztottam a padlás följárójának.

— Tubi! Tubi, tubicám! — próbáltam magamhoz édesgetni a galambokat.

A téglás beggyest kaptam el a sarokban. Zihálva futottam vissza a mosókonyhába.

— Galambot is hoztam! — ugrottam be az ajtón.

Böske tapsolt örömben.

— Jaj de jó!

— Belesütjük a grízbe.

A szovjetállam rigai követét kivégezték

Az orosz titkos rendőrség tizenöt katonai attasé ellen emelt összeesküvés- és kémkedési vádat

Rigából jelentik: Brodovszky rigai szovjet követet utólrta a régi iskolából kikerült szovjet-diplomaták sorsa: Moszkvából érkező hírek szerint a nagykövetet agyonlőtték. Felütiést keltett Semjonov párizsi szovjet katonai attasé visszahívása is. Ez a visszahívás azokkal a baráti kapcsolatokkal áll összefüggésben, amelyek Semjonovot a kivégzett Putna tábornok, londoni katonai attaséhoz és Borovnyik-

hoz fűzték.

Mint Párizsból jelentik, a „Matin” értesülése szerint Jezsov, a GPU főnöke vádat emelt tizenöt katonai attasé ellen. Valamennyit Stalin élete elleni összeesküvéssel és külföldi hatalom érdekében folytatott kémkedéssel vádolják. Közöttük van a párizsi, római, athéni, ankarai, tokiói, nankingi, teheráni, kabuli és valenciai katonai attasé is.

A spanyol nemzetiekkel, a japánokkal és olaszokkal való viszonyt szóvátették az angol képviselőházban

Eden örömmel szólt a Franco-kormány előzékenységéről. — Japánnal tárgyalást kezdek a sanghaji vámról. — Az olaszokról megtagadta a nyilatkozást

Londonból jelentik: Day munkáspárti képviselő az alsóházban megkérdezte Edent, hány angol alattvalót tartanak még fogva a spanyol nemzeti hatóságok?

Eden: Örömmel jelenthetem, hogy szabadon bocsátottak minden angol alattvalót, akiket a Franco tábornok uralma alatt álló területek hatóságai tartottak fogva.

Day: Voltak-e panaszok, hogy hadifoglyok magántulajdonait visszatartották?

Eden: Egyetlen ilyen panaszról sem értesültem.

Eden ezután ifj. Henderson képviselőnek arra a kérdésére, hogy Japán katonai ellenőrzés alá helyezi-e Sanghait, kijelentette, hogy a japán miniszterelnök ilyenirányu nyilatkozataiból nem lenne helyes tulzott következteté-

seket levonni. De az angol kormány természetesen nem ismerheti el egyetlen hatalomnak sem azt a jogát, hogy egyoldalú eljárással oldja meg a nemzetközi negyed közigazgatásában előállott kérdéseket. Az angol kormány az

Választási mozgalmak

Három listát nyújtott be a Banatban a Magyar Párt

Timisoara. Saját tud. A timisoarai Magyar Párt a napokban ismét foglalkozott a küszöbönálló választások kérdésével s ezzel kapcsol-

amerikai és francia kormánnyal folytatott tárgyalások után figyelmeztette a japán kormányt, hogy a kínai vámok mindig nemzetközi érdek tárgyai voltak. Anglia elvárja, hogy megkérdezzék őt a vámszolgáltatásra nézve minden intézkedés tekintetében. Többet nem mondhat az ügyben, mert etekintetben most tárgyalások folynak.

Henderson azután azt kérdezte, hogy folynak-e tárgyalások az angol és olasz kormány között a két ország viszonyának javítására érdekében.

Eden: Erről a tárgyról most nem nyilatkozhatom.

Henderson: Szándékunkban van-e egyáltalában tárgyalni?

Eden: Első válaszon nem mehetek túl.

— Ugy nem jó. Inkább megfőzzük.
— Hogy?
— Egészbe.
Főlróhantam a konyhába a bárdért.
— Most már kell hagyma is — jelentette ki büszkén a nővérem.
Hoztam a hagymát. Nyolc nagy fejet. Böske beleaprította a grízbe.
Táncoltam a boldogságtól.
— Meglátod, milyen jó lesz.
Anyám hangját hallottuk. Bennünket kerestett.
— Böske, hol vagytok?
Böske visszakiáltott:
— Itt. Nagymosást játszunk.
— Gyertek azonnal föl. Hideg van. Megfőzzük.
Odasúgtam Böskekének:
— Fűjd el a gyertyát.
— Előbb fölterítünk.
Keveset vártunk, akkor fölmentünk.
— Megnéztem, mit csinál anyám — mondta auttógó hangon Böske. — Te addig vigyá le abroszt, meg tányért.
— Kést ne?
— De azt is.
Megkerestem apámnak a kését, meg a villáját, az abroszt a tányérral a hónom alá csaptam és futottam vissza a mosókonyhába.
Nemsokára jött a Böske is.
— Lehoztál mindent?
— Le.
— Akkor hamar.
Perc alatt megterítettünk.
Böske megkóstolta a grízt.
— Jó! — intett a fejével mosolygva.
A lábásra mutattam:
— Nézd meg a galambot is.
Böske belecsipett a körme hegyével a galambba.
— Puha.
Ebben a pillanatban Burkus, a kutyánk elvakkantotta kint magát.
A gyertyához ugrottam. Elfújtam.
— Jön apám!
Lázujjhegyen lopódtunk föl. Anyám, ami-

kor megpillantott bennünket, odaszólt Böskekének.
— Hozd be fiam az abroszt.
Böske az arca elé emelte a kezét. A kis ujjával intett neki. Anyám nem értette. Odament hozzá.
— Mit akarsz?
Egyszerre mondtuk Böskekének:
— Ne csináljon anyám vacsorát. Mi már főztünk galambot.
Anyám előbb Böskekére, aztán rám tekintett.
— Tűzet is gyújtottatok?
— Igen. A mosókonyhában.
Anyám lassan megfordult, benézett apámhoz a szobába, aztán hirtelen megindult. Egyenesen a mosókonyhába tartott. Amikor megpillantotta a megterített asztalt, a katlanon pedig a galambot, meg a grízt, lassú mozdulattal a szívéhez emelte a kezét.
— Mit csináltak?
Böske merően nézte. Nem mert szólni.
Elszántam magamat.
— Vacsorát főztünk apámnak. Grízt, meg galambot, hogy itthon maradjon.
Anyám lehúnyta a szemét.
Ugy indult meg, mintha nem is lett volna ébren. Főnt megállott apám előtt.
— Jöjjen... — csuklott el a hangja. — Jöjjen, nézze meg.
Amikor leértünk a mosókonyhába, Böske hevesen küzdött magával, akkor föltekintett apámra.
— Galambot főztünk, meg grízt... — mondta félős hangon. — Hogy apám vacsora után itthon maradjon.
Apám lassú, messzinek tetsző mozdulattal jártatta végig rajtunk tekintetét.
Anyám mosolygott. Szemében könny csillogott.
Apám odalépett hozzám.
— Kati... Meg tud bocsátani? — mondta külnös, fájdalmas, meleg hangon. Anyám nem felelt. Zokogva borult a keblére.
— Lajos... Oh, Lajos, ha maga tudná!...
És sírtunk, sírtunk, mind a névven csodálatos nagy boldogságunkban.

talosan megállapította a propaganda-gyűlések sorrendjét. A párt egyébként a Banatban három listát terjesztett be. A timis-torontali listán kívül, — amelyről már megemlékeztünk — listát nyújtott be a Magyar Párt Severin és Caras megyében is. Severinben Jakabffy Elemér dr a listavezető s kivülr Litsek Zoltán dr (Lugoj), egy telepes gazda, egy caransibisi s egy lugoji magyar ifju került még a listára. Caras megyében dr Szatmáry Lajos bórkereskedő (Oravița) a listavezető, második helyen Keresztes József resitai református lelkész, harmadikon Bartal György dr bozovici ügyvéd, negyedik helyen Szabó József dr oravițai ügyvéd, ötödiken pedig Róna István oravițai nyugdíjas áll.

A MAGYAR PÁRT CIUCMEGYEI SZERVEZETE NAGY NÉPGYŰLÉST TART VASÁRNAP MERCUREA-CIUCON.

Saját tud. Az Országos Magyar Párt ciucmegyei szervezete december hó 5-én, vasárnap délután fél 4 órakor Mercurea-Ciucon, a közbirtokossági székházban nagy népgyűlést rendez, melyen programbeszédet mondanak a párt képviselő- és szenátorjelöltjei. Megjelennek dr Pál Gábor, dr Bartha Ignác és dr Gaál Alajos képviselőjelöltek, valamint dr Gyárfás Elemér és dr Abrahám József szenátorjelöltek.

A párt vezetősége ezután is felkéri a magyar szavazópolgárokat, hogy a népgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg.

A HLINKA-ÜNNEPSÉGEK BETILTÁSA.

Prágából jelentik: A szlovák lapok jelentése szerint a cseh hatóságok a Hlinka páter tiszteletére rendezendő ünnepségek egész sorát betiltották. A szlovák néppárt főtitkára tiltakozott ez ellen Prágában és hangoztatta, hogy az ilyen intézkedés valósággal felláztatja a szlovák népet.

Vigyázat!

Hóditanak az életművészek

Az emberi leleményesség ma már nemcsak a technika, hanem az életművészet terén is annyi újat teremt, hogy szinte indokolt volna az újságoknak állandó rovatot nyitni s annak keretében napról-napra ismertetni a legújabb szélhámos-fogásokat, melyek ellen fokozódó óvatossággal meg kell kezdeni a küzdelmet.

Nem kell sokat gondolkozni azon, ha magyarázatot akarunk kapni arra, hogy miért fordul elő annyi visszaélés, csalás, szélhámos-ság, mostanság. Egész hamar meg lehet érteni azt, ha tekintetbe vesszük, hogy még az u. n. jó társaságokban is valóságos virtust látnak az olyan fiatalemberekben, akik köztudomás szerint semmit sem dolgoznak, semmihez se akarnak komolyan érteni, de ennek ellenére kitűnő cigarettákat szívnak, jól vasaltak, jól fésültek és mindenekelőtt „roppant flegmatikusak”.

— Jaj, be cuki ez az Elemér, lelkesedik a társaságban, amikor Elemér „blazirt” képpel adja elő, hogy miképpen „pumpolta meg” legutóbb az apját.

— Hát kérlek... izé... hebegi a nagy-néni, amikor az ismerősök azután érdeklődnek, hogy Pistának milyen „exisztenciája” van? S mert egyebet nem tud mondani, azt mondja:

— Kérlek, fogalmam sincs, nem is kérdeztük, de ügyes gyerek, a jég hátán is megél, mert annak dacára, hogy tudtommal „nem váltalt” állást, láthatod, hogy kitűnően van „szituálva.”

Elemér és Pista és a többiek aztán nem is titkolóznak, ha történetesen arra került a sor, hogy a kislány mamája egyszer ilyen kérdéssel áll elő.

— De mondja, mi is tulajdonképpen a maga foglalkozása?

Egy tánciskolában betanult „előkelő” meghajlás után, halálos komolysággal adják a választ:

— Életművész, kezécsókolom. Hát ezekről az életművészekről mondanék el egyet-mást tájékoztatásképpen, hogy aki akar, okuljon.

A „paci” meglóg a rövidhullám-fizetés elől

A művészet pedig ott kezdődött, hogy a művész úrnak valami alkalmatlan testi duzzadása volt, melyet meg kellett mutatni az orvosnak is.

— Na, nem veszélyes, legyintett az orvos és szépen megmagyarázta, hogy ezt a betegséget nyolc rövidhullám-kúrával, teljesen meg lehet gyógyítani.

— Kezdje meg doktor úr, mondta utasítás-szerűen a művész és mikor már túl volt az első kúrán, finoman megérdeklődte, hogy mennyibe is kerül tulajdonképpen?

— A következő alkalommal hozom a pénzt, mondta bücsűszáskor és úgy lejött el, mintha legalább is ő gyógyította volna meg az orvost.

A következő alkalomkor azonban szórakozottnak látszott. Unottan habrált a gépen s amíg a kezelés tartott, csak unalomból kikérdezte azt is, hogy hány ilyen „aparát” van még a városban?

Az orvos udvariasan adta a hullámmal együtt a felvilágosításokat is.

— Négy ilyen gépről tudok. Az egyik ennél, a másik annál, a harmadik és negyedik ezeknél a kollégáknál van.

— Nagyszerű fejlődés, állapította meg a művész és biztosra ígérve, hogy következő alkalommal hozza a pénzt, bücsűszott.

Az orvos várt. A következő kúrára a páciens nem jelent meg. Azután se soha s már el is felejtette volna az egészet, ha az egyik kollégája beszéd közben meg nem említi, hogy már két hete elmaradt egy rövidhullámos paci, aki nem fizetett semmit.

Az elszólásból beszélgetés lett. A kolléga

pontos személyleírást adott és akkor derengeni kezdett az orvos előtt is, hogy itt valami ravasz-ság lesz.

Végére járt a dolognak s fellelése százszázalékban igazolódott.

A nyolc kúrát a művész úr pontosan elosztotta négy részre. Igénybe vette mind a négy rövidhullámos gépet kétszer-kétszer, mindenütt pontosan beígérte a harmadszori kúrára a fizetést, de aztán elmaradt és végeredményben potyára megcsináltatta a nyolcszori kúrát, melynek tényleg megvolt a kívánt eredménye: meggyógyult és kellemesen érzi magát, mert a nevet, azt olyan előkelően mondta be, hogy egyik orvos se értette meg.

Az író úr kívülről mondja el a regénylémát

A másik életművész már nem volt ennyire előkelő. Rakott akitatáskával érkezett és könyveket árult. Saját szerzeményei, kitűnő írások, azonnal el is mondja egyiknek a meséjét.

— De kérem, szabadkozott a beszorított vevőjelölt.

— Kérem, én nem akarom a könyvet ma-

gára sózni. Ha tetszik, csak akkor veszi meg. És a tartalomelőadás megkezdődött.

A művész kitűnően beszélt és roppant érdekes dolgokat beszélt. Figyelni kellett rá és lassan csodálkozás lett a figyelemből.

— Hatvan lei, parancsolja?

— Érdekes lehet, de nincs annyi pénzem, szabadkozott a vevőjelölt.

— Kérem, elvégre is, most veszem észre, hogy én már el is mondtam, most már persze nem fontos a könyv... sértődött meg a művész úr és valamit sóhajtozni kezdett a magyar sorsról. Végül valósággal vigasztalni kellett és — ha meg nem sértődik, — 20 leit oda kellett csúsztatni némi ellenszolgáltatásként.

Akik látták a táská belsejét is, azt mondják egy hálóing, két gallér, egy fogkefe és négy litografált füzet volt benne.

Egyet se adott el, de 10—12 leivel kb. 3—400 leit megkeresett egy délelőtt az egyik nagyobb városban.

Jó lesz vigyáznál! Az ötvenszázalékra dolgozó templomügyvédők, a különböző nem létező újságokra előfizetést gyűjtők táborához hasonlóan, az „életművészek” is alaposan igénybeveszik a dolgozó embereket, akiket végül még ki is kacagnak naivságukért.

A jövő társadalmának tartozunk azzal, hogy ilyen mindinkább jó viccnek nevezett szélhámos-ságokról leszoktassuk a fiatalság könnyelműségére hajlamos tagjait.

FÖLDI ISTVÁN.

Meghosszabbította a pénzügyminiszter az adóbonok és járadékpapírok elfogadásának határidejét

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletével 1938 március 31-ig meghosszabbította meg az adóbonok és a járadékpapírok elfogadásának határidejét adóhátralékok és büntetések kiegyenlítésére.

AZ ADÓHÁTRALÉKOK KIFIZETÉSÉNEK A MÓDJA

Az 1932 január 1-ig esedékes adóhátralékokat és büntetéseket a következőképpen lehet fizetni: a tartozás 20%-át készpénzben, 30%-át adóbonnal kell kifizetni. 50%-ot elengednek. Kompenzáció útján 1934 előtti saját követeléssel egyenlíthetünk, még akkor is, ha az ilyen követelést valakitől átvettük, csak hogy ebben az esetben a tartozás 30%-a fizethető csak adóbonnal, 20% pedig készpénzben. Itt is van 50% engedmény.

1934 április 1. után esedékes saját követeléssel a tartozás 50%-át lehet csak kiegyenlí-

teni. Ugyanez az eljárás a kihágásokból származó büntetések kifizetésénél is.

1932. és 1933. évekre esedékes adóhátralékokat és büntetéseket teljes egészében és a törvényes kamatokkal együtt kell kifizetni és pedig 20%-át készpénzben és 80%-át adóbonnal. Saját követeléssel is egyenlíthetünk ilyen tartozást és pedig ha 1932 előtti a követelés, 20% készpénzzel és 80% követeléssel, 1932 utáni tartozásokat pedig 100%-ig kiegyenlíthetünk követeléssel, még ha nem is saját követelésről van szó. A büntetések kifizetése szintén így történik.

Az 1934—1936-ra esedékes adókat és büntetéseket készpénzben és kiegyenlítés útján lehet kifizetni. A követelés ugyanarra az évre szóljon. 1934 utáni tartozások kifizetésére sem adóbonot, sem járadékpapírt nem lehet felhasználni és az 50% engedmény sem érvényes.

Egész könyvtárt pótol a Spiragó

Felnöttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsébánya. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rättekinthetőnyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 420 lei, füzve 360 lei és portó. Utánvét 20 leije csak drágább

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályában.

DOHÁNYZIK?

Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérge. A heveny nikotinmérgezés. Szédülés, nehéz légzés, szívdobogás. Az idült nikotinmérgezés. A nikotin és vércukor. A gyermek és a dohányzás. A szem. A légzőszervek és a dohányzás. A dohányzás és a rák-kérdés. Az emésztőszervek (gyomor, bél) és a dohányzás. A nő fajfenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezsavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzástól való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás ártalmának csökkentése stb. Írta dr. Somogyi Béla. Ára 35 lei. Megrendelhető könyvosztályunknál.

Szörnyű éhínség Madridban

A spanyol főváros lakosságának kilencven százaléka alig várja a nemzetiek bevonulását

Párizsból jelentik: Egy spanyol fiatalember, akinek kalandos uton sikerült megszöknie az ostromlott spanyol fővárosból, a „Jour“ hasábjain beszámol a madridi helyzetről. A fiatalember elmondta, hogy Madrid lakosságának kilencven százaléka Franco tábornok híve és alig várja a nemzeti csapatok bevonulását. A városban szörnyű éhínség uralkodik és csak a nemzetközi dandár katonáit élelmezik jól. A nemzetközi dandár tagjainak nyolevan százaléka francia, de a vezetőség csaknem teljes egészében szovjet-tisztekből áll. Madridban a polgárháború első hét hónapjában hatvankétezer bevallott és ötv ezer eltűnt kvézés, vagyis politikai kiképzés történt. Madrid élelmiszereivel való ellátásáról ma már nem lehet beszélni. A vörös milícia tagjai már egy év előtt elemelték minden megmozgatható értéket és elvitték a parasztok termését is. Ezek annyira elkeseredtek a vörös milícia eljárásán, hogy az idén már nem is vetették be földjüket.

Üsszetűzés a magyar parlamentben egy miniszter és egy ellenzéki pártvezér között

Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter följajlotta lemondását, de Darányi miniszterelnök nem fogadta el

Budapestről jelentik: A képviselőház szerda délutáni ülésén éles összecsapás volt Hóman Bálint kultuszminiszter és Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére között. Eckhardt ugyanis azzal vádolta meg Hóman Bálintot, hogy egy esztendő óta ő csinálja Magyarországon a nyilas propagandát. Hóman erőlyesen tiltakozott a vád ellen és felszólította Eckhardtot, hogy bizonyítsa be állításait. Eckhardt Tibor erre azt válaszolta, hogy rövidesen a Ház elé terjeszti konkrét bizonyítékait, melyek szerint a kultuszminiszter tárcája keretében hivatalosan elnézett nyilas propaganda folyik.

Ilyen előzmények után Hóman kultuszminiszter felkereste Darányi miniszterelnököt és felajánlotta tárcájáról való lemondását. Darányi a lemondást nem fogadta el és teljes bizalmáról biztosította a kultuszminisztert. Hóman Bálint egyik lap munkatársának kérdésére kijelentette, hogy a bir igaz, arra azonban

Dr Bitay Árpád temetése

Dr Gyárfás E emér az ősi jogok legerősebb védőéről, dr Kászonyi A ajos rektorkanonok a tudományok fölcent fejedelméről szólott gyászbeszédében

Alba Iulia. Saját tud Dr. Bitay Árpád temetése csütörtök délután 3 órakor ment végbe az egész város és egyházmegye óriási részvételével. A temetési szertartást Balázs Ferenc prelátus-plébános végezte a teológiai kar segítségével. A gyászhasznál elsőknek a város polgármestere mondott búcsúzó beszédet, méltatva az elhunytat mint bölcs tanácsost, a román és magyar tudományos és társadalmi közeledésnek s a lelkek találkozásának apostolát. Utána dr Gyárfás Elemér búcsúzott az Egyházmegyei Tanács nevében a nagy halottól.

— Abban a nehéz munkában és küzdelemben — mondotta többek között — melyet ősi jogaink és őseinktől örökölt alapjaink védelmében másfél évtized óta folytatunk, Bitay Árpád páratlan történelmi tudása és multunk minden részletéről való csodálatos tájékozottsága volt a legerősebb, biztos oltalmat nyújtó pajzsunk és páncélunk. Szerény, tiszta lelke és odaadó munkakészsége főtényezője volt annak

nak a testvériesen meleg, őszinte baráti szeretetnek, mely igazgatótanácsunk tagjait szoros összefűzi. Értékes szolgálatai bizonyára ott tündökölnék már az örökélet fényében és élni fognak utódainak hálás emlékezetében.

A beszédek elhangzása után megindult a hosszú temetési menet, melyben úgyszólván az egész város résztvett. Felvonult az egyházmegye képvisellete, a katonai parancsnokság, a helybeli három katonai ezred képvisellete és a katonazenekar. A kispapok fehérlingos sora után haladt a virágokkal borított gyászkoosi, a család tagjai, majd a teológiai Akadémia tanári kara s a közönség végelethatalan, hosszú sora.

A temetőben dr Kászonyi Alajos rektorkanonok, mint a tudomány fölcent fejedelmét s a rendületlen hit és áldozatos szolgálatkészség ideálját búcsúztatta dr Bitay Árpádot. Végül a kispapok és diákok gyászeneké siratta el a transzylvániai katolicizmus nagy halottját.

A világháborúban kapott gázmérgezés okozta a halált

A szélütés után csak latinul beszélt a haldokló

Dr. Bitay Árpád 1896 július 20-án született. Tanulmányait Clujon, Brasovban és Alba-Iulian végezte. A világháború során az olasz hadszíntéren küzdött és egy ott szerzett gázmérgezés okozta azokat az aszmatikus bántalmakat és magas vérnyomást, mely most a tragikus összeomláshoz vezetett. November 29-én jobboldali agyvérzés állott be a test baloldalának megbénulásával. A tudós professzor előző nap Deván tartott előadást, aznap pedig a szociális misszió közgyűlésére érkezett vendégnek mutatta be és magyarázta el az ezeréves székesegyházát és a világhírű Batthányi-könyvtárat. Délután hat órakor jött a végzetes attack. A tudós professzor otthon, kis leányával beszélgetett éppen a harmadik elemista gyermekét oktogatva. Azonnal orvost hívtak, aki vért vett a betegtől s ez átmenetileg enyhülést hozott.

Megrázó érdekessége a tragikus halálesetnek, hogy a diplomák és kódexek nagy ismerője szélütött állapotában csak latinul beszélt környezetével és megrendítő volt tehetetlenségében is értelmes és buzóg előkészülete a szent-ségek felvételére. Huszonkilencedikén éjjel 12 órakor hangzóttak el utolsó szavai. Utána beállott az agónia, mely 30-án délután 2 óráig tartott. Ekkor bekövetkezett ennek a nagyszerű életnek az elmúlása.

Az első riasztó hírek vétele után az egész város és vidék megindult érdeklődni a súlyos beteg állapota felől, majd, mikor a tragédia bekövetkezett, részvétét kifejezni a gyászbaborult özvegynek és az árván maradt leánykának. A szomorú gyászestéről a családon kívül gyászjelentést adott ki az alba-iuliai teológiai Akadémia, az egyházmegye igazgatótanácsa és Alba-Iulia városa, amelynek dr Bitay Árpád alpolgármestere volt.

Az Egyházmegyei Igazgatótanács gyászjelentése pár mondatban megható jellemzéssel foglalja össze az elhunyt méltatását. A szöveg így hangzik: „A gyulafehérvári latin szertartású róm. kat. egyházmegyei Igazgatótanács szomorú megilletődéssel jelenti, hogy Bitay Árpád dr teológiai tanár, a Nagy Szent Gergely-rend lovagkeresztese, igazgatótanácsos, életének 42-ik évében, november hó 30-án délután 2 órakor váratlanul elhunyt. A megboldogult páratlanul nagy tudásával, szelplőten lelkületével, gáncsnélküli egyenes jellemével, szép keresztény családi életével mindnyájunknak példaképe és intézményeink erős védelmezője volt; korai elvesztését mélységes fájdalommal siratjuk. Temetése folyó évi december 2-án d. u. 1/24 órakor lesz Gyulafehérvárt a halottasházból, melyen Igazgatótanácsunk testületileg vesz részt. Drága emlékét hálás kegyelettel őrizzük! Cluj-Kolozsvár, 1937. november 30-án. Igazgatótanács.”

XI. PIUS PÁPA MEGNYITOTTA A VATIKÁNI KÖNYVTÁR UJ TERMEIT. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa a napokban nyitotta meg a vatikáni könyvtár új termeit. E termék közül egy a keresztény Kelet díszítő művészetét mutatja. A Szentatya másfél órát időzött a könyvtár-terekben

Milliárdokat érő aranyat és műkincseket harácsolnak a spanyol kommunisták

Egyre több spanyol műremekkel gazdagodnak a londoni, brüsszeli, párizsi, newyorki régiségkereskedők boltjai

Az arany világtörzsi útja Madridból Moszkván keresztül Párizsba és Londonba

Az élet mindig bebizonyítja, hogy jobb a fantáziája, mint a regényíróknak. Nem emlékszünk olyan detektívtörténetre, amelyben a szenális tetteseknek sikerült volna 70 milliárd leit valamely bankból elvinniük. Ilyen hagyományos mesével semilyen író sem mert előállni az olvasója elé. Pedig ez a csodálatos eset megtörtént csaknem a szemünk láttára.

Az egyik angol lapban egy olvasó azt kérdezte a szerkesztőségtől,

miként lehetséges az, hogy a spanyol nemzeti kormány papírpénze kétszerannyit ér, mint a köztársasági kormányé?

Holott — írja a naiv érdeklődő — Francóéknak úgyszólván semmi aranyfedezetük nincs és Spanyolország egész aranykészlete tudvalévően a köztársasági kormány rendelkezésére áll.

Ha ez az újságolvasó lelkiismeretesebben figyelte volna a spanyolországi eseményeket, talán magától is rájöhetett volna a rejtelny megoldására.

Bevalljuk a spanyol polgárháború kitörésétől kezdve a legjobban az érdekelt bennünket.

mi lesz Spanyolország nemzeti vagyonával, rengeteg műkincsével, felbecsülhetetlen műremekeivel és családi gyűjteményeivel?

Aggályaink sajnos beigazolódtak. Minél inkább közeledtek a nemzeti hadsereg csapatai a demokráta-kommunista-szindikalista Madrid felé, annál inkább jöttek a jelentések a spanyol eredetű aranyak feltűnéséről Párizsban és Londonban.

Uttrakelnek a műkincsek

A londoni, brüsszeli, párizsi, newyorki régiségkereskedők boltjai egyre több spanyol műremekkel gazdagodtak. Ezeknek a műremeknek nemcsak az alkotóik voltak világszerte ismeretesek, hanem törvény szerinti tulajdonosai is. Nos,

ezekből a műkincsekből egyetlen egy darabot se adott el a közismert tulajdonos.

Ezek mind „másodkézből” kerültek az angol, francia és amerikai kereskedők raktáraiba.

Spanyolország műkincseinek az értékét nem lehet felmérni. Azonban aranyban fekvő nemzeti vagyonát meglehetősen pontosan tudták.

Két évvel ezelőtt, amikor Franco első csapatai Afrikából átjöttek Spanyolországba,

a spanyol nemzeti bank 2.258.569.908 arany pezeta fölött rendelkezett,

(nagyjában 70 milliárd leinek felel meg). Tehát a spanyol nemzeti bank körülbelül kilenc-

Ha egészségét és fiatalos ruganyosságát meg akarja őrizni, testét ápolnia és valamilyen sportot űznie kell! Olvassa el és fogadja meg

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

c. mű értékes tanácsait.

Írta dr Kellner Dániel orvos, 217 oldalon 42 ábrával és műmellékletekkel rendkívül gazdagon illusztrálva. Ára csak 195 le. Kapható könyvosztályunkon.

venmillió font értékű arany felett rendelkezett, amelyből háromszázkilencvenhárommillió értékű volt a spanyol aranyérem-pénz. két és fél millió értékű aranyrud. 65 millió lei volt pedig a külföldi aranyérmék értéke. Az idegen aranyérméknek körülbelül hetven százaléka angol aranyérem volt.

A kommunista uralom erőkapása után ez a rengeteg vagyon lábra kelt. Mult év júliusában Spanyolország pénzügyi vezetői, a nagy bankok igazgatói már rég nem voltak helyükön. Sokat megöltek közülök, egész sereg elmenekült és rengetegen eltűntek. A pénz ott állt gazdátlanul s a kommunisták megkezdték működésüket.

Mult év július és augusztusában egyedül a Madrid melletti barajasi repülőtérről 18 millió lei értékű aranyrudat szállítottak repülőgépen — Párizsba.

Ezt onnan tudjuk egész pontosan, mert ezt az aranyzállítást Londonban bebiztosították. De

ugyanakkor száz és százmillió értékű két útra Cartagénából Marseillebe és Odeszszába.

Ebben az időben történt az, hogy Caballero, az akkori spanyol miniszterelnök, Rosenberggel, a szovjet madridi követével, szerződést kötött hadiszerszállításra és az úgynevezett „nemzetközi hadsereg” felállítására.

Szibériai szovjetaranybánya — Szovjet-Oroszországban

Ebből a szerződésből kiténik, hogy Moszkva jól ismerte embereit s a spanyol kommunistáknak

előre 15 milliárd leit (körülbelül húszmillió fontot) kellett Moszkva részére átutalni, mielőtt a hadiszerszállítások megkezdődtek.

Ez a nagymennyiségű arany meg is érkezett rendelkezési helyére. Elég ügyesen és titokban hajtották végre, mert a nemzetközi pénzpiacnak nem volt tudomása róla. Rá két hónapra

Angliában és Franciaországban nagymennyiségű aranyat kínált megvételre a szovjet.

Ekkor az egész világot bejárta az a hír, hogy a szovjet mérhetetlenül gazdag aranybányákat tárt fel Szibériában. Senkisémet sejtette, hogy

az arany, amit eladásra kínálnak, egy kis világtörzsi utat tett meg: Madridból Moszkvába és onnan Párizsba és Londonba.

Az aranyon nem látszik meg a származása.

Az orosz fémmeljes spanyol arany nagy riadalmat keltett a nemzetközi piacon. Egy félév múlva azonban kiderült eredete és összeomlott az orosz aranybányákról elterjedt mese.

A legtöbb aranyat Spanyolországból Franciaországba szállították és onnan szivárgott ki a világ különböző helyeire. Teljesen ismeretlen nagyságok nevére folyószámlák nyíltak a Párizsban székelő amerikai, francia és angol magánbankoknál. Ugyanez történt az angliai magánbankoknál, valamint az orosz banknál Londonban.

Ezek a folyószámlák oly tetemes összegek felett rendelkeztek, hogy a magánbankok is figyelmesek lettek rá.

Tulajdonosaik mind spanyolok voltak. De a francia bankon keresztül tekintélyes összeg jutott a Párizsban és a Brüsszelben székelő mexikói követészeknek is.

Egy mexikói fegyvergyár egy tételben tizenhatmillió aranydollárt kapott a Párizsban székelő spanyol kommunista megbízottól.

Elképzelhető, hogy e nagyarányú pénzfutásoknál vagy üzletkötéseknél, amelyek mind „bizalmi alapon” történtek, milyen százalékok esettek le az ügynököknek és a közvetítőknek...

„Törvényes” és fegyveres bankrablás

De nemcsak a spanyol Nemzeti Bankot fosztották ki.

A spanyol nemzeti aranyalap, hogy úgy mondjam, „törvényes keretek között” vándorolt külföldre és helyezkedett el különböző folyószámlákon.

A magánbankok sorsa egészen más volt. Azokat a szó szoros értelmében kirabolták.

Kommunista katonai osztagok jelentek meg a bank vezetőit fegyverrel kényszerítve, hogy a széfeket kinyissák. Azok tartalmát minden jegyzék nélkül átvették, zsákokba öntötték és elvitték. Ez akkor történt, amikor a madridi kormány Valenciába tette át a székhelyét. A nemzeti vagyon átszállítására élénk fényt vet a valenciai kormány egyik ártatlan jelentése, amely arról szól, hogy

a szállításhoz elvesztett hater ezer darab ékszert megtaláltak és jegyzéket vettek róla.

Hogy mi maradt meg Spanyolország mérhetetlen gazdagságából, amely a polgárháború kitörésekor a madridi kormány kézei között volt, azt ma már — a valenciai kormány se tudja megmondani. Ez a legfőbb oka annak, amiért

Francóék pénze minden fedezet nélkül többet ér, mint a köztársasági kormány bankjegye.

A jelek szerint Spanyolország a két éves kommunista uralom alatt teljesen tönkrement, holott

nemzeti bankjának kétszerannyi vagyonra volt, mint Olaszországnak.

E két év alatt, amíg Spanyolország koldusbotra jutott, Olaszország megszerezte Abessziniát. S ha összehasonlítást kell tenni a különböző rendszerek gazdálkodásai között, akkor Spanyolország elrettentő példát mutat. Volt ott is fasizmus (Primo de Rivera lízives kormányzata alatt), felülkerekedett a demokrácia, hogy átadja helyét a világmegváltó kommunizmusnak. A fasizma Spanyolország egész biztos több pénzt adott át a demokráta kormánynak, mint a demokráta uralom — a kommunistáknak. Mégis a demokráta két és negyed milliárd aranypengő értékű vagyont hagytak a nemzeti bankban. Ez volt a kommunisták öröksége.

Ha Francóék átveszik az uralmat, egészen biztos, egyetlen egy aranypezettát se találunk az állam pénztárában.

Ez volna a szerencsétlen Spanyolország politikai váltógazdaságának rövid, de sokatmondó mérlege.

Horvát Richárd:

Tízperces szentbeszéd

Az évnek vasár- és ünnepnapjára, azonkívül 17 alkalmi beszéd.

Ára 85 le és portó.

Meqrendelhető: könyvosztályunknál

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 fillér.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037-
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza. Csakis válaszbelveges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt délnyugati szél, változó felhőzet, helyenként, de főleg északon és keleten eső, havas eső, a hőmérséklet keleten még emelkedik.

Tizenhatodikán fizetik a kiegészített tisztviselői járandóságokat. Bucuresti. Saját tud. A kiegészített tisztviselői járandóságok kifizetése december 16-án kezdődik.

Felmentették Sas Antal esperes-plébánost a hatósági rendelet elleni izgatás vádjáról. Tg-Mures. Saját tud. Ez év szeptember havában történt Carta ciucmegei községben, hogy százhuszonhat szülő kérte az állami iskola igazgatójától az engedélyt, hogy gyermekeiket a római katolikus iskolába irathassák. Az állami iskola igazgatója ötvenkét gyermeknek megtagadta az engedély kiadását, akiket az idő rövidsége miatt „dovada” nélkül irtak be a hitvallásos iskolába. A tanfelügyelőség erre leiratot intézett az iskolához, melyben az ötvenkét gyermeket kitiltotta a saját felekezeti iskolájából és az állami iskolába utalta őket. Sőt csendőrséget is vezényeltetett ki, amely a gyermekeket átkísérte az állami iskolába. Ez az ügy természetesen sok formassággal járt. A hatóságok eljárást indítottak a római katolikus elemi iskola három tanítója ellen, valamint Sas Antal római katolikus plébános-esperes ellen, hatósági rendelet elleni izgatás címén. A ciucmegei törvényszék a három tanítót felmentette, de Sas Antal esperest egy évre ítélte el. Fellebbezés folytán az ügy most a tárgumeresi tábla elé került, ahol dr. Gyárfás Elemér hatalmas védőbeszéde után a tábla Sas Antal esperest a vád alól felmentette.

ELTEMETTEK PÓLYA TIBORT. A MAGYAR KEPZŐMŰVÉSZET NAGY HALOTTJÁT. Szolnokról jelentik: Szerdán délután 3 órakor temették el óriási részvét mellett Pólya Tibort, a magyar képzőművészet nagy halottját a szolnoki művésztelepről. A Munkácsy-lepellel leborított ravatalt ötezer főnyi gyászoló állta körül. Megjelent a temetésen a magyar művészvilág színe-java is.

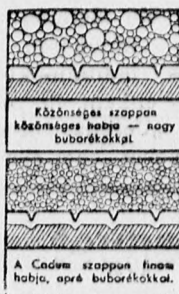
FELBOMLOTT MIKES HANNA GRÓFNŐ ÉS ZOGU ALBÁN KIRÁLY ELJEGYZÉSE. Jól értesült forrásból származó hír arról számol be, hogy Mikes Hanna grófnő, akit Zogu albán király eljegyzett, néhány hónappal ezelőtt véglegesen visszalépett a házasságtól. Ennek oka az, hogy a házasság elé komoly politikai és vallási akadályok gördültek. Az a legutóbbi híradás, hogy Mikes Hanna grófnő egy udvari hálon vett volna részt, Tirannában, tévedésen alapul.

BLUM FRANCIA MINISZTERELNÖK FELESÉGÉNEK MERÉNYLETGYANUS CSOMAGOT KÜLDÖTTEK. Párizsból jelentik: A Valmy-rakparton lévő postahivatal alkalmazottjai Blum helyettes miniszterelnök feleségének címzett csomagra lettek figyelmesek. Azonnal értesítették a rendőrséget és a rendőrök jelenlétében fölbontották a csomagot. Abban kis üvegcsövet találtak, valamilyen fekete színű porral. Az üvegcső két papírba volt burkolva és a papíron kézírással ez a szöveg állott: „Erősen ható por.” Az üvegcsövet tartalmával együtt felküldték a vegyvizsgáló intézetbe. — A párizsi vegyészeti laboratórium megállapította, hogy az a titokzatos por, amelyet szerdán tettek postára Blum miniszterelnök helyettes feleségének címére, — teljesen ártalmatlan. Az Époque szerint a titokzatos por élénk tiszteletre kényszerítette a vegyészeti laboratórium igazgatóságának tagjait.

Bőrének szépségét fejlesztheti...

CADUM szappannal igen könnyű. Hála a szépítő alkatrészeknek, amelyeket tartalmaz, e szappan habja a szöveteknek csodálatos rugalmasságot, a bőrnek pedig finom és gondozott külsőt kölcsönöz, mivel fokozza báját és szépségét.

Cadum szappan
a legkiadósabb

Zürichi zárlat. Párizs 14.68, London 21.59 fél, Newyork 432 hétnyolcad, Brüsszel 73.57 fél, Milánó 22.77 fél, Amsterdam 241.35, Berlin 174.45, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.22, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

HUSZONKÉT ÉV ALATT JUTOTT EL EGY LEVÉL POZSONYBÓL BÉCSBE. Bécsből írják: A napokban érkezett a bécsi főpostára egy levelezőlap, amit szabályszerűen kézbesítettek ki, a levélben azonban olyan bélyeg volt, amely egy emberöltő óta érvénytelen. Amint megállapították, nem a feladó hibás emiatt. A lapot ugyanis 22 és fél évvel ezelőtt adták fel Pozsonyban. A lap szövege a következőképpen hangzik: „Névnepodra szerencsekívánatait küldi szerető sógorod, Paulina. A kis Bénit is szívélyesen üdvözlöm.” Pozsonyban 1914 március 30-án bélyegezték le ezt a levelezőlapot, tehát még a világháború kitörése előtt, míg a bécsi posta 1937 november 22-én ütötte rá az érkezés helyén a postabélyegzőt. A címzett már 12 éve halott s a levelezőlapot fia, a szívélyesen üdvözölt „Bénike” vette át, aki akkor még csak 10 éves volt, ma pedig férjkorának delén a 33-ik életévét tapossa. Ez a „Bénike” már csak egészen homályosan emlékszik Paula néniére, aki azóta szintén örök álmát alussza valahol.

ELLOPTAK ÖTSZÁZ CSOMAG HATOS DOHÁNYT. Tg-Sacuesc. Saját tud. Bene Albert Ig-sacuescói nagykereskedő dohányelosztó szekerét — mivel késő este érkezett haza a vidéki turáról — a gazdasági udvarban hagyta éjszakára. Eddig ismeretlen tettes a kedvező alkalmat kihasználva a zárt udvarra behatolt s több dohányos zsák közül kiválasztva egy ötszáz csomag hatos dohányt tartalmazó csomagot, nyomtalanul elemelte. A vakmerő tolvajlás ügyében a rendőrség nyomoz.

Legkellimesebb téli olvasmányul szolgálhatnak az „Uj Élet Regénytár” legújabb kiadványai:

1. E. B. Hardy:
A fekete orkán lovasa
2. Ijjas Antal:
S. O. S. villámvihar
3. K. B.:
Tobolszki páncélvonat
4. Frd Leslie:
Éjféli hold völgye
5. Iane Kovách:
Shanghai tüztenger
6. Demjén József:
Li Tang hercegnő

Szép színes fedőlap. Egy-egy regény terjedelme 64 oldal. Tömeges megrendelés esetén 20 % engedmény.

Kapható kiadóhivatalunkban.

Cseh és lengyel tűzifa a magyar piacon. Bucurestiből jelentik: A Magyarországra, irányuló tűzifa kivitel az utóbbi időben nehézségekbe ütközött, mert versenytársakként léptek fel a csehszlovák és a lengyel exportőrök. A csehszlovák tűzifa bizonyos kedvezményeket élvez és ezért az északkeleti cseh határ közelében lévő magyarországi városokat nagyrésztben csehszlovák fával látják el. Magyarország egyébként a közeljövőben tárgyalásokat kezd Lengyelországgal nagyobb mennyiségű tűzifa bevitelére érdekében. A bevétel kompenzációs alapon történne és Lengyelország a fa ellenében tengerit vásárolna Magyarországtól. A romániai tűzifa exportőrök megtiltják a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy fel tudják venni a versenyt a magyar piacon a cseh és a lengyel árukkal.

Gigantikus építkezési terv az Egyesült Államokban. Washingtonból jelentik: Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke a parlamenthez küldött üzenetében 3-4 millió új munkásalakas építésének a tervét vetette fel. Ezekkel az építkezésekkel öt éven át egymillió embernek jutnának kereseti lehetőségek, de szálláshoz is segítenék őket. Ez a nagyarányú terv megmozgatná a több millió dolláros kapitalistákat és így a gazdasági életnek új lendületet adnának. Az állam olcsó kölcsönrel támogatja ezt az akciót. Az új háztulajdonosok az ingatlanok értékének tíz százalékát a vásárláskor fizetik, de a fennmaradt összeget kis részletekben törlesztik.

LAKÓ ÉS HÁZIASSZONY VÉRÉS HÁBORÚJA. Timișoaráról jelentik: Tegnap este a második kerületben a Renasterea-utcában revolveres merénylet zajlott le, amelynek Oláh Terézia a Renasterea-utca 14. számú házában tulajdonosnője lett az áldozata. Oláh Teréziának volt egy lakója, Nagy József, aki a házasságonnal már régebben feszült viszonyban élt. Nagy Józsefnek lakbértartozása volt és ez adott közöttük viszálykodásra okot. Tegnap este fél kilenc órakor érkezett haza Oláh Terézia és amikor a kaput börtárta és az udvarra lépett, találkozott Nagy Józseffel. Az asszony ismét megragadta az alkalmat hogy a tartozás kiegyenlítését követelje, aminek következtében heves vitára került a sor közöttük. A vita hevében a házasszony megütötte lakóját, aki viszont abban a pillanatban revolvert rántott elő és az asszonyra sötötötte. A golyó az asszony bal mellébe fúródott. A sebesült asszony kiáltásaira figyelmesek lettek a szomszédok, akik értesítették a mentőket. A mentők Oláh Teréziát a közpórházba szállították, ahol a rendőrség már ki is hallgatta. Az asszony elmondta, hogy Nagy Józseffel a házbértartozás miatt veszett össze, a lakó megsértette őt és ezért arcul ütötte. Nagy József a revolveres merénylet után önként jelentkezett a második kerületi rendőrségen.

A SAKKVILÁGBAJNOKSÁG ÁLLÁSA. Rotterdamból jelentik: A sakkvilágbajnokság 23-ik fordulója döntetlenül végződött. A mérkőzés állása jelenleg: Aljshin 12-és fél, Euwe 9 és fél.

Cluj-i törvényszéki hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Kató Vilmos 30 éves muresz-izvori kereskedőt feljelentették ellenfelei, akik községpolitikai magatartásáért haragudtak rá, hogy államellenes magatartást tanúsított és becsmérelte a román közigazgatást. A szerdán megtartott tárgyaláson a vádat a tanúk igazolták és a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével kéthónapi elzárásra, kétezert leí pénzbüntetésre ítélte, a végrehajtást ellenben háromévi időtartamra felfüggesztette. — Csörgő Antalné gheorgheni lakos egy polgári peres ügyből kifolyólag azzal gyanúsította meg dr. Fejér Mihály ügyvédet, hogy ellenfelével összejátszott és így Csörgőné a pert elvesztette. A törvényszék rugalmazásért egyezeröttszáz leí pénzbírsággal sújtotta Csörgőné. — Elekes Sándor és Simon István valea-strambai lakosok ittas állapotban szembeszálltak a csendőrökkel. A törvényszék hatósági közegek elleni erőszakért Elekest hat hónapi, Simont pedig egy hónapi elzárásra és egyévi politikai jogvesztésre ítélte.

* Az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

A megyefőnök felhívása

(Oradea.) A megyefőnökség felhívja az alábbiakat, hogy a határszéli erődítmények építéséhez való hozzájárulást megbeszélése végett jelenjenek meg a megyeháza nagytermében december 4-én délután 4 órakor tartandó értekezleten:

S. A. Economia, Escherolles Sándor, Andriényi Károly és Fia, Nusbaum Adalbert, Glükman Edit, Varga György, Holder József, Mandel Edéné, Vigh Gyula, Tarsoly Károly, Klein Herman, Mittelmann Ferenc, Schmaus József, Osztyás István, Spitzer Izrael, özv. Kovács Kálmáné, Sotia Iul Popovici Augustin, Czimmerman Ede, Grünberger Ignác, Lt. Colonel Humița, Bleyer Ignác, Székely Géza, Schmidt Albert, Özv. Wetzner Mórné, Özv. Eichner Sándorné, Özv. Kun Gyuláné, Gábel Izidor, Bazili Mihályné, Id. Franck Mihai, Dénes Izidor, Waldner Miklós, Spitz Antal, Popper Gyuláné, Popper Jacob, Kovács András, Friedmann József, Klein Sándor, Barza Józsefné, Seidman Adolf, Eliades Aranka, Weisz Miklós, Berger Gedeon, Váradi Lajos, Adorján Aurelia, Kovács András, Eisen Avram, Bródi Gábor, Grósz Sámuel, Székely Imre, özv. Rác Lajosné, Ornstein Izidor, Lévi Antal, Kaufmann Albert, Drile Nicolae, özv. Meer Mórné, özv. Somogyi Lajosné, Glück Margit, Lengyel Dániel, Gergely Moisés, Prisant Albert, Gottfried Ignác, Dancea Jacob, Révész Albert, Banca Ardeleană, Dénes Klára, Erdős Albert, Polacsek Pál, Winkler Mór, Orbán Ignác, Epstein Solomon, özv. Grósz Albertné, Zboray Gyula, Stern Miklósné, Friedlander Herman, özv. Szántó Jenőné, özv. Oláriné, Zboray Magdalena, Rechberger Zoltán, Deutsch Aladár, Weiszlovits Lajos, Vaiszlovich Emil, Spitz és Goldman, Diósy Lajos, Vadas Jenőné, Mihály Pál, Glücksman Andor, Circulația Imobiliilor S. A., Intreprinderile Industriale, Capitalul romano catolic, Valorificarea imobilelor, Goldfeder és Katz, Casa de Păstrare, dr. Munk Albert, Herbst Fülöp, Lechner Márton, Moskovits Miksa, Hajnal Ferenc, Casa de Păstrare, özv. Róth Henrikné, Félix fürdő, Adm. stațiunei climaterice Stana de Vale, Moskovits Adolf.

Ne felejtse el, hogy december 6-án van a **MIKULÁS**. Krampuszok, Mikulások és hozzávaló csokoládé figurák, csizma, cipő, papucs, valamint luxus-dobozokban bonbonok, nagy választékban a lehető legolcsóbb árakban

PETROVICI

cukorka és csokoládégyár üzleteiben.
Főüzlet és gyár: Oradea, Str. Alexandri 28.
Fióküzlet: Bulevardul Regele Ferdinand 6.

SZTRÁJKBALÉPTEK A IASI-I POLITECHNIKUM HALLGATÓI. Bucuresti. Saját tud. A iasi politechnikai főiskola hallgatói sztrájkba léptek a technikai oktatás centralizálása miatt, s velük szolidaritást vállaltak a sztrájkban a bölcsészettan-hallgatók is, leszögezve határozatukban, hogy ezzel Iasi város érdekeiért is sikra kívánják szállani, melyet hovatovább minden intézményétől megfoszt a központosítás. Tegnap este a tanárok egy küldöttsége utazott Bucurestibe, hogy kihallgatást kérjen a királynál.

A SZÜLŐK ADÓFIZETNI VOLTAK. — HOLTRAFORRÁZTA MAGÁT A GYERMEK. Tg-Săuceș. Saját tud. Bartók Benedek valeaseacai gazdálkodó felesége, férje távolléte alatt adófizetni ment a község házára és kilenc éves kislánya őrizetére bízta hároméves fiacskáját. A gyermekek játszodoztak s a fiúcska a takaréktüzhelyről magára húzta a mosáshoz előkészített forró vizesfazekat, melynek tartalma olyan súlyosan összegegette, hogy mire az édesanya hazaért, a szerencsétlen gyermek meghalt. A hatóság nyomozást indított a halálos szerencsétlenség okának, illetve a felelősség megállapítása végett.

TRANSZSILVÁNIAI SZÁRMAZÁSÚ MAGYAR TENORISTÁT SZERZŐDTETETT A RÓMAI OPERAHÁZ. Rómából jelentik: Az operaház igazgatósága Gary Gyula transzsilvániai származású magyar tenoristát egy évre szerződtette. A római operaház magyar tenoristája mindössze 27 éves.

Karácsonyi Vásár a Katolikus Házban

A szegény gyermekek téli felszerelésére rendezti a vásárt a venetiai Katolikus Ház lelkes hölgygárdája

Az oradea-venetiai Katolikus Ház Karitászcseztályának lelkes és buzgó hölgygárdája december 11-től 21-éig bezárólag a Katolikus Ház összes termeiben a szegény gyerekek téli felszerelésére karácsonyi vásárt rendez. A vásáron helyet kapnak értékes kézmunka és más háziipari munkák mellett a legkülönbözőbb dísz tárgyak, ruhaneműk, üveg- és porcellán edények, stb. A maga nemében páratlan és érdekes lesz ez a kiállítás, mert a rendező hölgygárdának az a célja, hogy a hasznost a széppel, a célszerűt a kellemessel kösse össze. A hasznos és célszerű kiállítási termékek vásárlásán kívül a vásáron számtalan szórakoztató meglepetésben lesz része a közönségnek. A venetiai Katolikus Ház karácsonyi vásárának a páratlan beszerzési alkalmon és pompás szórakozáson kívül az lesz a főeredménye, hogy minden a legolcsóbb árban kerül eladásra és a beléptidíjakat is a mai viszonyokhoz mérten állapítja meg a rendezőség. A vásáron részt venni óhajtok jelentkezzenek a venetiai Katolikus Házban, Calea Victoriei 599-a. A vásár ünnepélyes megnyitása december 16-án este 7 órakor lesz.

Hűlés
torokfájás
influenza:
öblögetésre, borogatásra

DIANA
sósóvízes

SZÍNHÁZ

— **Sárgapitykés közlegény.** Erdélyi Mihály írta és így biztos siker a Sárgapitykés közlegény. Hangulatos, humoros, nagyszerű szövege van, zenéje túlbemészó és melódikus modern, így tehát a legnagyobb sláger Gróf Laszlo rendezésében kerül színpadra a Sárgapitykés közlegény, nagyszerű szereplőgárdájával, kiállításai, táncai, amelyeket Tebán János tanított be, mind garancia a várható nagy sikernek. A Sárgapitykés közlegény főszerepeit Solymosán Magda, Sándor Stefi, Ürmössy Magda, Benes Ilona, Coppán Főri, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fűzőp Sándor, Báza Eva, Wojticky Elvira, Csengeri Aladár, Homm Pál, Réthelyi Ödön, stb. játsszák. A zenekart Schreiber Alajos vezényli, míg a modern, új ragyogó díszleteket Rajnai Sándor tervei után készülték. A Sárgapitykés közlegény péntek szombat este, vasárnap délután 6 és este 9 órakor, hétfőn és kedden este 9 órakor van a színház műsorán mindenkor rendes helyárrakkal.

— **Délutáni előadások.** A rut kis kacsa szombaton délután 5 órakor és hétfőn délután 5 órakor van a színház műsorán először olcsó helyáru előadásban, teljesen a bemutatott előadás szereplőivel. — **Urilány szobát keres** vasárnap délután 5 órakor és kedden délután 5 órakor kerül színpadra az az operett sláger mindkét alkalommal olcsó helyárrakkal.

HETI MŰSOR:

Péntek 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Másodszor.)
Szombat délután 5 órakor: **Rut kis kacsa,** operett (olcsó helyárrakkal.)
Szombat este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.** (Harmadszor.)
Vasárnap délután 3 órakor: **Urilány szobát keres,** operett (olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap délután 6 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (nagyszerű, rendes helyárrakkal.)
Vasárnap este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (ötödösor.)
Hétfő délután 5 órakor: **Rut kis kacsa,** operett, olcsó helyárrakkal.)
Hétfőn este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (hatodszor.)
Kedd délután 5 órakor: **Urilány szobát keres** (olcsó helyárrakkal.)
Kedd este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény** (puccselőadás.)

Csak egy Mikulás előadás lesz a színházban

Candreáné, a nőegyletek elnöknője és a színház igazgatósága megállapodtak abban, hogy csak egy Mikulás előadást rendeznek a színházban. Ez az előadás vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik és olyan gazdag és változatos műsort állított össze M. Antalfy Margit, a kiváló táncanár, hogy ennek a vasárnapi előadásnak minden tekintetben felül kell múlania minden eddigi Mikulás előadást. Eppen ezért felkérjük a szülőket és gyermekeket, hogy mindenki, felnőtt és kicsi, ott legyen vasárnap délelőtt ezen a Mikulás előadáson, ahol a szebbnél szebb táncok, énekek és tanulságos kis gyermekdarabok kerülnek színpadra Mikulás bácsi védnöksége és bevonulása mellett.

Jegyek ezen előadásra kaphatók Ilies utca a román színház pénztárnokánál.

SPORT

Vasárnap játszák le a Nemzeti Bajnokság utolsó fordulóját

Vasárnap befejeződnék a Nemzeti Bajnokság A) és B) csoportjának őszi fordulói. A részletes műsor és a bírókürdés a következő:

A) csoport:

București: Venus—Sportul Studentesc, bíró Constantiaescu (Cluj). Könnyű súlycsoportra megy a bajnokságot, de vereség esetén is őszi első.

Cluj: Universitatea—ACFR, bíró Chiciu (Timișoara). Az egyetemistáknak nagy szerepe van a két ponton.

Timișoara: Ripensia—Juventus, bíró Petru Vasile (Constanta). A profik a multheti nagy vereséget szeretnék a Juventuson megbosszúlni.

B) ligában

Nyugati csoport

Rosita: UDR—Törekvés, bíró Ritter (Timișoara). Ezen a találkozón dől el az őszi elsőség kérdése. Esélyes: az UDR.

Timișoara: TMAC—Rovine Grivita, bíró Macian (Arad). A hazai pálya nagy előny a TMAC-nak.

Ploesti: Prahova—Tricolor, bíró Gh. Busa (București).

NEGYEDSZÁZADOS ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTE A LEGFŐBB ROMÁN SPORTSZÖVETSÉG. Bucurestiből jelentik: Ünneplés keretek között ülték meg ma a fővárosban a román sportszövetségek uniójának (előbb FSSR, mostan UFSR) megalakításának 25-ik évfordulóját. Délelőtt 11 órakor istentiszteleten vettek részt a román sportélet vezetői, majd díszvendégek következtek a Tiszti Kaszinóban. Délután a Károly-alapítvány aulájában volt díszülés, amelyen megjelentek az FSSR még életben levő alapító tagjai is. Jelen volt Öfelsége Károly király is, aki egyike volt a gyermekkori járó sportszövetségek legfőbb támogatóinak és hosszú ideig töltötte be az FSSR főtitkári tisztét.

Az olimpiai bajnok kardvívók körútja a környező államokban. Budapestről jelentik: Annak ellenére, hogy a berlini olimpiai világsiker óta már tizenöt hónap telt el, még mindig számos meghívás érkezik a magyar kardvívók számára. A szövetségnek komoly gondot okoz, hogy miképpen tegyen eleget a kedves meghívásoknak és így tervbevette, hogy az őt válogatóverseny és az április 24-én lebonyolításra kerülő magyar bajnokság között több esetben talál alkalmat arra, hogy kardvívói a szomszédos államokban is bemutatassák tudásukat.

Divatós hó- és

házcipőt

Mikulásra ajándéknak csak

MUHARY-nál

vegyen! Oradea, Blv. Reg. Ferdinand 9.

BEKULDOTT HIREK

Szentmisztást tartott az elmúlt héten az Arheiumegyei Cristur községben Timár Sándor plébános, misztás atya. A kiváló hitzőnok ap-nap után több ezernyi hallgatóság előtt fejtegette a lét nagy kérdéseit s beszédeiben nem csupán reávilágított a hit szépségeire, de a gyakorlati vallásosságra is igyekezett rávezetni a hívőket. Az a nyolc nap, amelyet a misztás atya Cristurán töltött, mély nyomot hagyott vallás-különbőség nélkül minden lélekben. Távozásának alkalmával a cristurj római katolikus egyházközség vezetője meghatótt szavakkal búcsúzott el Timár Sándor plébánostól s hálásan köszönte meg azt a munkát, amelyet az ottani hitélet elmélyítése érdekében fejtett ki.

KÖZGAZDASÁG

Tájékoztató rendelkezést adott ki a légügyi alap a repülőbélyegköteles iratokról

Milyen összegek esedékesek a számlák töredék-összegei után

Bucurestiből jelentik: Az iparosok és kereskedők tudvalevőleg ismétellen is panaszt emeltek érdekképviselőik útján az ellen, hogy a nemzeti légügyi alap egyes ellenőrei hibásan értelmezik a repülőbélyegekről szóló törvényt és két ezrelékes bélyeg leróását követelik olyan esetekben is, amikor a törvény nem írja elő. Ugyanakkor pedig azt is panaszolták, hogy olyan okmányoknál is kéri a repülőbélyeg, amelyek nem bírnak egy nyugta jogi értékével.

A lefolytatott tárgyalások alapján a nemzeti légügyi alap rendelkezést adott ki, amelyben magyarázza az említett törvény 20. szakaszát és utasításokat ad annak alkalmazására. Ennek az utasításnak fontosabb rendelkezései a következők:

1. A 2 ezrelékes aránylagos repülőbélyegilletéket a számlák kiállításával egyidejűleg kell leróni a bélyegtörvény 14. szakaszának 13. paragrafusában felsorolt számlák után, a számlákon feltüntetett ár alapján, amelyből azonban levonandó a kereskedő, illetve iparos által adott szokásos rabal.

2. A számlákon feltüntetett töredék-összegek után a repülőbélyeg a következőképpen fizetendő: 100 leien aluli összegek mentesülnek a repülőbélyeg kötelezettség alól, 100 leitől 500 leig bezárólag a töredékösszegek után 1 lei repülőbélyeg rovandó le, 500 leitől 1000 leig bezárólag 2 lei, azokban az esetekben pedig, amikor a számla értéke meghaladja a kétezer leit, a töredékeket egész ezreknek tekintik.

3. Az átadási, átvételi és fizetési nyugták, valamint igazolványok után, amelyeket a nemzeti légügyi alapról szóló törvény VII. fejezetének 2-ik bekezdése sorol fel, a következő összegek fizetendők:

100 leitől 10 ezer leig bezárólag 2 lei repülőbélyeg, 10 ezer leitől 50 ezer leig bezárólag 5 lei, 50 ezer leitől 200 ezer leig bezárólag 10 lei, míg 200 ezer leien felül 20 lei repülőbélyeg.

4. A konszignációs szerződések után esedékes 1 százalékos repülőbélyeg egyszer és mindenkorra a szerződés megkötésekor fizetendő és alapul a szerződésben megállapított hitelkeretet kell venni.

5. Nem esnek repülőbélyeg kötelezettség alá az alábbi iratok: Megrendelési jegyzékek, melyekben nem szerepel valamely összeg átvétele és amelyet számla követ; a személyzeti könyvek lapjai; a heti fizetésekről szóló elszámolások (ezzel szemben a havi fizetésekről szóló elszámolások repülőbélyeg kötelezettség alá esnek, függetlenül az alkalmazottak számától); azok a nyugták, melyek alapján valamely összeget jóvá írják és amelyeket törvény szerint felülbélyegzett számlák keretében adnak ki olyan fizetés eszközök után, amelyek a számla kibocsátásakor történtek (ez az intézkedés a részvénytársaságokra is vonatkozik); számlamásolatok, kivéve azokat, amelyeket hatóságoknak mutatnak be és amelyekre 2 leies fix repülőbélyeg alkalmazandó; az üzlet beléjét érintő iratok;

ságokra is vonatkozik); számlamásolatok, kivéve azokat, amelyeket hatóságoknak mutatnak be és amelyekre 2 leies fix repülőbélyeg alkalmazandó; az üzlet beléjét érintő iratok;

A megyék és községek költségvetésének nyolc százaléka a légvédelem céljait szolgálja

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap legutóbbi száma rendeletet közöl, amely előírja, hogy a jövőben a megyék és községek költségvetésük legalább öt százalékát aktiv és passzív légvédelmi berendezések építésére kötelesek felhasználni. Az öt százalék a megyei vagy községi vállalatok jövedelmei után is fizetendő. További három százalékot a légvédelmi berendezések, repülőterek és repülőberendezések fenntartására kell fordítani. A költségvetéseket az illetékes hatóságok nem hagyják jóvá, ha ezen nyolc százalék nincs felvéve az előirányzatba, a pénzügyigazgatóság pedig lefoglalja a megyék vagy községek jövedelmét, ha a nyolc százalékot nem

szolgáltatják be. A városok kötelesek a területükön levő repülőterek után a víz- és csatornázási díjakat, valamint a villanyáramot fizetni. — Amennyiben a repülőter valamely község területén fekszik, így ezeket a díjakat a legközelebbi lévő város fizeti.

Hitel folyósítását, pótdó elengedését és tagságot kértek a timisoarai háztulajdonosok a város átmeneti bizottságában

Timisoara. Saját tud. Népes küldöttség kereste fel a timisoarai háztulajdonosok részéről Nistor Dimitrie dr prefektust, akit arra kértek, hogy a városi átmeneti bizottságba vegyék fel az egyesület egyik listavezetőjét is. A küldöttség tagjai ezenkívül kérték, hogy minden olyan építészeti, gazdasági, vagy pénzügyi dologban, amely a háztulajdonosokat érinti, a városvezetőség hallgassa meg az egyesület véleményét. A prefektus kijelentette, hogy a háztulajdonosok képviselője nem kerülhet be a város átmeneti bizottságába, mert ha erre precedenst teremtenénk, úgy a többi érdekképviselőnek is joggal helyet követelhetnek maguknak a város vezetésében. Egyébként — mondotta — az egyik tag, Prostean Octavian amegy is háztulajdonos. Ezzel szemben azonban kedvező választ adott a másik kérelemre s határozottan megígérte, hogy a jövőben minden, a háztulajdonosokat érintő ügyben meghallgatják a háztulajdonosokat. A küldöttség az alkalmat felhasználva még azt a kívánságát nyilvánította, hogy a kormány a háztulajdonosok részére hitelt folyósítson, mint ahogy van mezőgazdasági, ipari és más hasonló hitel is. Kifejtették az egyesület megbízottai, hogy a háztulajdonosoknak erre a kölcsönre főképp azért van szükségük, hogy házaikat modernizálhassák s felvehessék a versenyt az új házakkal.

Kérték végül, hogy tekintsen el a város a kivetett félszázalékos pótdóttól, amely a városi kataszter kiegészítésére szolgálna, annál is inkább, mert a dolgot műszaki embereivel a rendes költségvetés terhére is megoldhatja. Az utóbbira a prefektus kijelentette, hogy tanulmányozás tárgyává teszi a kérdést.

A modern leánynevelés

nékülözhetetlen eszköze a leánylélek problémáival foglalkozó könyv. A világirodalom e téren gazdag termékeiből legkiválóbb sikerű, eléggé nem ajánlható nuzsák:

Gerely Jolán: A MÜVELT LEÁNY,

emelkedett szellemű tanácsadó az élet és társadalmi érintkezés minden kérdésében. fiatal lányok számára nélkülözhetetlen. Ára: 110 lei.

Gerely Jolán: HIVATÁS VAGY ROBOT?

A munka értékelése a krisztusi világnézet szemszögéből. Felemelő, lelkesítő sok gyakorlati tanácsot nyújtó. 110 lei.

Gerely Jolán: ADD NEKEM A SZIVEDET.

Serdülő lányoknak kincsetérő munka. A leány legnagyobb problémájáról, a férfihezmenéséről szól, okos, finom hangon, lebilincselően érdekes módon. Ára: 110 lei.

Gerely Jolán: KI VAGYOK?

A szűzmártás leánylélek kialakítására páratlan eszköz e könyv. A modern leánylélek minden problémáját lepergett színes, eleven képekben s felemelő válmennnyit a szűzanyás eszme magasztalára. Ára: 120 lei.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

LEGUJABB

Ausztria aggódik a Róma-Berlin közötti nagy barátság miatt

Találkozóra gyűlnek össze az olasz, magyar és osztrák külügyminiszterek

Bécsből jelentik: A *Neue Wiener Tagblatt* szerint az osztrák-magyar-olasz római egyezmény értelmében a három állam között mihamarabb találkozó fog létrejönni. A legutóbbi idők politikai eseményei miatt különösen osztrák körök látják szükségesnek a találkozót.

Prágából jelentik: Benes lapja, a *Prager Presse* írja, hogy osztrák irányadó helyeken az olasz-német viszony nagy megerősödését Ausztria függetlensége szempontjából bizonyos aggodalommal nézik. Attól félnek, hogy Róma politikája Ausztriával szemben talán megvál-

tozott. Róma ezt erőlesen tagadja. De éppen ezek a körülmények siettetik a római jegyzőkönyv államai összehívását.

Bécsből jelentik: A kormányhoz közelálló *Neuigkeitweltblatt* megerősíti azokat a híreket, hogy előkészületek vannak folyamatban a római államesoport külügyminisztereinek értekezletére. A hármass konferencia időpontját még nem állapították meg pontosan, de úgy hírlik, hogy az értekezlet január közepén ül össze Budapesten. A meghívókat már a jövő héten szétküldik.

Delbos francia külügyminiszter útja a nemzetközi érdeklődés előterében

Franciaország válni akar az orosz szövetségtől. Lengyelországot akarja megnyerni keleteurópai támaszpontjának

Párizsból jelentik: A sajtó érdeklődésének középpontjában Delbos középeurópai körutja áll. A lapok tisztában vannak azzal, hogy a külügyminiszternek Varsóban és Belgrádban nehéz dolga lesz. Az „Oeuvre“ nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy Delbos középeurópai útja alatt nemcsak Franciaország, hanem Anglia nevében is fog beszélni. Az „Epoque“ úgy véli, hogy ez a beállítás tuzott. Franciaországot külön szerződések, Angliát viszont csak bizonytalan szálak fűzik ezekhez az államokhoz. A lap szerint Chamberlain valóban felkérte Delbost, hogy Prágában mérséklő befolyást gyakoroljon és lehetőleg

birja rá a csehszlovák kormányt, hogy a szudéta-német kisebbségnek messze-menő jogokat adjon.

A „Jour“ szerint a francia külpolitika keresztúton áll. Delbos bizalmas eszmecserét fog folytatni a közép- és keleteurópai fővárosokban az egész francia külpolitika későbbi irányvezetésére.

— Dönteniünk kell végre arról, — írja a lap, — hogy továbbra is a francia-szovjet egyezményt tekintjük-e legfontosabb fegyverrünknek, vagy bizonyos mértékben visszanyerjük Moszkvával szemben cselekvési szabadságunkat. Most az események középpontjában ebből a szempontból különösen a varsói látogatás áll. Delbos nem azért utazik Varsóba,

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök december 5-én Rómába utazik

Rómából jelentik: A diplomáciai előkészületek már teljesen megtörténtek arra nézve, hogy Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök római utazását elrendezzék. Eszerint a jugoszláv kormányelnök nagyobb kísérettel december 5-ikén érkezik Rómába s négy napot fog

hogy mint annakidején Barthou, Lengyelországot a Szovjettal való barátkozásra rákényszerítse. Delbos a helyszínen meg fogja vizsgálni, hogy vajjon az adott esetben Lengyelország hogyan vehetné át Közép- és Kelet-Európában a gazdasági és katonai szempontból egyaránt megbízhatatlan Szovjet-Oroszország helyét, azt a szerepet, amire Franciaország külpolitikája jobban támaszkodhatna.

— Moszkvában tisztában vannak Delbos varsói útjának erről a jelentőségéről, ami kitűnik a szovjetsajtó dühöngő cikkeiből is. A kisantant államokat meg fogja nyugtatni Delbos területi sérthetlenségük tekintetében, sőt azt is közölni fogja, hogy ha Ausztriában, vagy Csehszlovákiában belső zavargások támadnának, ezt Anglia és Franciaország az európai béke ellen irányuló merényletnek minősítené és úgy tekintené, mintha a két állam határait sértették volna meg.

Illetékes francia körök Delbos középeurópai útjára való elindulása előtt megállapítják, hogy a londoni angol-francia megbeszélések e baráti látogatás szerencsés és fontos bevezetőjét tekintik. A londoni megbeszélések kedvező eredménye közül legfontosabb feltétlenül a két állam egyező felfogásának hangoztatása Közép- és Kelet-Európa kérdésében.

tölteni Olaszországban. Még olyan időben tér vissza Belgrádba, hogy Delbos francia külügyminiszter odaérkezését fogadhassa.

Római időzése alatt Viktor Emanuel király és császár fogadja, Mussolini pedig disztélyt ad tiszteletére a Palazzo Veneziaában.

A „Giornale d'Italia“ írja a jugoszláv vendég érkezése alkalmára, hogy ez a látogatás kifejezése lesz a két ország között legújabb létrejött szívélyes viszonynak. Új egyezményt nem kötnek, mert a Ciano gróf által Belgrádban kötött barátsági szerződés létrejötté alkal-mával minden kérdés tisztázódott. A felforgató elemek elleni küzdelemre azonban újabb egyetértés jöhet létre.

JUGOSZLÁVIA ELISMERTE A FRANCO-KORMÁNYT?

Bécsből jelentik: A Havas-iroda jelentése szerint külföldön az a hír terjedt el, hogy Jugoszlávia elismerte a Franco-kormányt. Belgrádi értesülés szerint ott nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a nemzeti Spanyolországgal helyreállítsák a kereskedelmi kapcsolatokat és hivatalos jugoszláv kereskedelmi ügynököket küldjenek ki a nemzetiekhez. Ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy Anglia és a nemzeti Spanyolország kereskedelmi kapcsolatainak helyreállítása után Jugoszlávia sem mondhat le gazdasági érdekeiről a nemzeti spanyol területeken, mert ezek az érdekek igen fontosak.

Arcáthirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastag betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban“ még további 10 lei. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kótésnél kedvezmény.

Lakás

Kiadó
kapu alatti külön bejárattal egy utcai butorozott szoba előszobával. Oradea, Str. Take Ionescu No. 58.

Kiadó
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Kiadó
kétszoba-konyha, előszobás lakás, január 1-ére. Oradea, Str. Casarmeji 16.

Kiadó
3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Ionescu 5. szám.

Adás-vétel

VESEK
aranyat, ezüstöt, bármilyen mennyiségben, gyémánt és briliáns tárgyakat. HERBST ékszerárház Oradea, Regele Ferdinand 3. szám.

Vaskályha
teljesen jókarban lévő eladó. Oradea, Strada Scoalei 10. szám.

Vennék
20—25 Hp kihaznált kéttemű nyersolajmotort. Sztarek, Macea, jud. Arad.

Méltányos árú
gőzfűtésre alkalmas 2—4 légköri nyomású álló kis gőzkazánt és kb. 100 méter bordázott gőzfűtő csövet keres. Parochia Rom. Cat., Baia Mare, Jud. Satu-mare.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Caroli II. No. 5.

Alkalmazás

15—16 éves

lány kisebb házatratásba felvétetik. Oradea, Rimanóczy-utca 2. III. emelet.

Jól főző mindenek
szakácsnét azonnalra keresek. Dr. Bárdosné, Oradea, Strada Nicolae Jiga No. 7.

Tanuló lányt
vagy kifutót felvesz Charlotte női kalapszalon, Oradea, Bdul Reg. Ferdinand 19. szám.

Laboráns munkára
fiatal kísérőket keres deledtőtre Ajtay gyógy-szertár. Oradea, Strada Vlahuta 46. szám.

Hűlőnőle

Elvállalok
szállításokat külföldre, megszerzem a kivitelei okmányokat. Expeditor Huszti, Oradea, Str. Avram Jancu 6. szám.

Tarján
órás és ékszerész. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javitások szakszerűen készülnek.

Kioltvasott
ujsgát és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Hölgyek figyelmébe!
Zenker Margit női divat szalonjában a leg-szebb ruhák készülnek. Modern szabás tanítás. Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 44.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Caroli II. 5. szám.